

Saamelainen kulttuuri

Saamelainen kulttuuri

Osoite: Giellagas-instituutti/Saamelainen kulttuuri, PL 1000, 90014 Oulun yliopisto

Puhelin: (08) 553 3486 (yliopistonlehtori/opintoasiat), (08) 5533489 tai 040 5780492 (professori) ja (08) 5533494 tai 040 5183781 (yliopistonlehtori)

Faksi: (08) 553 3451

Sähköposti: marjatta.jomppanen(at)oulu.fi (yliopistonlehtori/opintoasiat)

veli-pekka.lehtola(at)oulu.fi (professori) ja anni-siiri.lansman(at)oulu.fi (yliopistonlehtori)

www-sivut: <http://www.oulu.fi/giellagas>

Työhuoneet: yliopistonlehtori/opintoasiat HU327; professori HU316; yliopistonlehtori HU323

Opiskelu oikeus

Pääaineoikeuden voi saada osallistumalla valintakokeeseen, joka järjestetään tarkemmin ilmoitettavana ajankohtana. Muiden oppiaineiden opiskelijoille saamelainen kulttuuri on vapaasti valittava sivuaine, joka sopii täydentämään esimerkiksi kulttuuriantropologian, historiatieteiden tai pohjoissaamen kielen / inarinsaamen pääainetta. Saamelaisen kulttuurin perusopinnot ovat pakolliset opettajiksi aikoville saamen kielen opiskelijoille.

Opintoneuvonta

Opintoneuvontaa antavat yliopistonlehtori/opintoasiat puh. (08) 553 3486, yliopistonlehtori puh. (08) 553 3491 ja professori puh. (08) 553 3489.

Katsaus oppiaineeseen

Oulun yliopistolle on annettu valtakunnalliseksi tehtäväksi kehittää saamen kielen ja saamelaisen kulttuurin ylintä opetusta ja tutkimusta. Pohjoissaamen kielen oppiaineen rinnalla pääaineena aloitti vuonna 2004 oppiaine Saamelainen kulttuuri, joka tuottaa saamelaista kulttuuria syvällisesti tuntevia tutkijoita, opettajia ja muita asiantuntijoita.

Saamelaisen kulttuuriperinnön lisäksi oppiaine perehdyttää nykypäivän saamelaiseen kulttuuriin ja yhteiskuntaan. Saamelaisen kulttuurin kehitys on sidoksissa pohjoismaiden ja Venäjän historiaan, yhteiskunnallisiin ja oikeudellisiin oloihin. Saamelaista kulttuuria tarkastellaan laajemminkin ennen kaikkea pohjoisten alkuperäiskansojen näkökulmasta, johon sitä yhdistävät lähinnä luonnonolot ja historialliset vaiheet sekä perinteisiin

oikeuksiin kohdistuvat vaatimukset.

Kandidaatin- ja maisterintutkinnon suorittaminen kestää noin viisi vuotta. Tutkijan ja opettajan työn lisäksi opinnot antavat valmiuksia monenlaisiin kulttuurialan tehtäviin Suomen saamelaisympäristön lisäksi pohjoismaisissa ja muissa kansainvälisissä yhteyksissä. Kulttuurialan asiantuntijoita tarvitaan saamelaishallinnon lisäksi kuntien ja valtion hallinnossa sekä erilaisissa kulttuuritapah-tumissa, järjestöissä sekä kulttuuri- ja taideprojek-tien vetäjinä.

Sopivia sivuaineita ovat esimerkiksi saamen kieli, kulttuuriantropologia, sosiologia, Suomen ja Skandinavian historia, arkeologia informaatiotutkimus tai kulttuurimaantiede Oulun yliopistossa sekä esimerkiksi hallintotieteet, ympäristöoikeus tai kansainväliset suhteet Lapin yliopistossa. Tutkintoon kuuluvat myös käytännön kielitaitoon tähtäävät saamen kielen opinnot.

Oppiainekohtaisia käytännön ohjeita

Kunkin lukukauden alussa ilmestyy opetusohjelma, joka on sekä oppiaineen ilmoitustaululla että kotisivuilla: <http://www.oulu.fi/giellagas>. Myös informaatio- ja palautetilaisuuksista sekä opiskelijoille tärkeistä tapahtumista kerrotaan sekä kotisivuilla että oppiaineen ilmoitustaululla.

Tentit

Kaikkiin tentteihin ilmoittaudutaan WebOodissa viimeistään 10 vrk ennen tenttiä. Giellagas-instituutin oppiaineiden tenttejä voi tenttiä joko tiedekunnan tai oppiaineryhmä I tenttipäivinä. Tenttiajat löytyvät humanistisen tiedekunnan verkkosivulta. Luentotentteihin ei kuitenkaan tarvitse ilmoittautua, ellei sitä erikseen sovita.

Suoritettua opintojaksoa kirjataan opintorekisteriin, joka opiskelijan tulee tarkistaa vähintään puolen vuoden välein. Tenttivastauksia säilytetään kuusi kuukautta tulosten julkistamisen jälkeen.

Pakolliset sivuaineet

Pohjoissaamen kielen perusopinnot 25 op opiskelijoille, joiden äidinkielenä on pohjoissaame tai jotka hallitsevat saamen kielen äidinkielen tavoin tai jotka ovat suorittaneet lukion saame äidinkielenä -oppimäärän tai joille saamen kieli on toinen kieli. Pohjoissaamen kieli vieraana kielenä 25 op tai vastaavat inarinsaamen opinnot.

Saamen kielen perusopintoja (25 op) opiskelevat

Saamelainen kulttuuri

suorittavat lisäksi kieli- ja viestintäopintoja (ks. Opinto-opas: Kieli- ja viestintäopinnot).

Oppimateriaali

Yleisoppikirjoja ja temaattisia kokoomateoksia erityisesti nykykulttuurin alalta on vähän, ja suuri osa merkittävistä tutkimustuloksista on ilmestynyt artikkeleina eri julkaisuissa. Siksi saamelaisen kulttuurin oppiaineessa käytettävä oppimateriaali on koottu pääosin ”artikkelikansioihin”. Tiedot kansioista ja muusta kirjallisuudesta julkaistaan oppiaineen syys- ja kevättiedotteissa.

Opintokokonaisuudet ja niiden osaamistavoitteet

Perusopinnot suoritettuaan opiskelija tuntee saamelaisen kulttuurin pääpiirteet sekä historialliset ja alueelliset vaihtelut. Opinnit koostuvat seitsemästä osiosta, jotka suoritettuaan opiskelija omaa perustiedot esimerkiksi saamelaisten historiasta, elinkeinoista, yhteiskunnasta, perinteistiedosta ja alkuperäiskansojista samoin kuin tutkimuksenteon prosesseista. Opintojen pohjana ovat luennot, joiden ohella käytetään tenttikirjallisuutta ja artikkelikansioita sekä erilaisia harjoituksia.

Aineopinnot suoritettuaan opiskelijalla on syvälinen kuva saamelaisesta osana alkuperäiskansojen yhteisöjä. Opiskelijalla on valmiuksia tieteellisen tekstin kirjoittamiseen, esittämiseen ja suulliseen argumentointiin. Lisäksi hän osaa käyttää kriittisesti lähdemateriaalia, analysoida tutkimusaineistoja ja soveltaa erilaisia metodeja käytännön tutkimustyössä. Tutkimuksen ja metodologian osuus lisääntyy siirryttäessä perusopinnoista aineopintoihin, sillä teoriaosion lisäksi opintoihin sisältyy kandidaatintutkielma seminaaritöineen. Aineopintoihin sisältyy vapaavalintainen osio, jossa opiskelija voi joko syventää tietämystään omista kiinnostuksen kohteistaan esimerkiksi soveltavan kirjallisuuden avulla tai suuntautua käytäntöön työharjoittelun kautta. Aineopintokokonaisuuden erityisenä tavoitteena on humanististen tieteiden kandidaatin tutkinto.

Syventävät opinnot suoritettuaan opiskelijalla on nykytietoon perustuva kokonaiskuva saamelaisesta kulttuurista ja sen muutoksesta sekä saamelaisen yhteiskunnan kehityksestä Pohjoismaissa ja Venäjällä. Opiskelija osaa kuvata, analysoida ja arvioida saamelaista kulttuuria laajemminkin ennen kaikkea pohjoisten alkuperäiskansojen näkökulmasta. Lisäksi opiskelijalla on tieteelliset ja käytän-

nölliset valmiudet tutkimustyössä ja hän osaa soveltaa alansa tieteellistä tietoa mm. asiantuntijana toimiessaan.

Opintojaksot

Perusopinnot 25 op

683300Y HOPS - henkilökohtainen opetussuunnitelma 1 0 op (vain pääaineopiskelijoille)
683371P Johdatus saamelaiseen kulttuuriin 3 op
683372P Saamelaisalueiden esihistoria ja saamelaisten historia 4 op
683373P Perinteiset elinkeinot ja aineellinen kulttuuri 3 op
683374P Saamelainen nyky-yhteiskunta ja oikeudet 4 op
683394P Saamelaisten maailmankuvat ja taiteet 5 op
683395 P Alkuperäiskansat 3 op
683377P Johdatus saamentutkimukseen 3 op

Aineopinnot 45 op

683301Y HOPS - henkilökohtainen opintosuunnitelma 2 0 op (vain pääaineopiskelijoille)
683396A Saamelaisten menneisyyden erityiskysymyksiä 5 op
683397A Saamelainen kulttuuriympäristö ja maankäyttö 5 op
683480A Saamelaisen yhteiskunnan rakentuminen 5 op
683481A Saamelainen kulttuuriperintö ja sen välittyminen 6 op
683482A Saamentutkimuksen suuntauksia 6 op
683501A Etniset suhteet ja alkuperäiskansojen yhteistyö 4 op
683483A Tutkimusmenetelmät ja etiikka 4 op
683392A Valinnaiset opinnot ja harjoittelu 3-10 op
683384A Kandidaatintutkielma 10 op
683390A Kypsyyssnäyte 0 op

Syventävät opinnot 80op

683302Y HOPS - henkilökohtainen opintosuunnitelma 3 0 op (vain pääaineopiskelijoille)
683385S Syventyminen alan erityisteemoihin 10 op
683386S Perehtyminen teoriaan ja metodeihin 12 op
683387S Seminaari 8 op
683388S Pro gradu -tutkielma 40 op
682289S Valinnaiset kurssit ja/tai harjoittelu 10 op
683391S Kypsyyssnäyte 0 op

Saamelainen kulttuuri

Saamelaisen kulttuurin perusopinnot 25 op

683300Y HOPS - henkilökohtainen opinto-suunnitelma I (saamelainen kulttuuri)

Laajuus: 0 op

683371P Johdatus saamelaiseen kulttuuriin

Laajuus: 3 op

Ajoitus: I. vuoden syyslukukausi.

Tavoite: Opiskelija osaa kuvata saamelaiskulttuurin alueelliset ja kulttuuriset pääelementit ja hänellä on yleiskuva saamelaisen kulttuurin moninaisuudesta.

Sisältö: Esitellään saamelaiskulttuurin alueellista, kielellistä ja kulttuurista vaihtelua eri tieteenalojen ja tutkimusperinteiden näkökulmista.

Toteutustavat: Luennot.

Kohderyhmä: I. vuosikurssin opiskelijat.

Oppimateriaali: Kirjallisuus/artikkelikansio.

Suoritustavat: Luentotentti tai luentopäiväkirja; kirjallisuustentti.

Arviointi: 0-5.

Vastuuhenkilö: Yliopistolehtori.

Opetuskieli: Suomi.

683372P Saamelaisalueiden esihistoria ja saamelaisten historia

Laajuus: 4 op

Ajoitus: I. vuoden syyslukukausi.

Tavoite: Opiskelija tuntee saamelaisalueiden esihistoriaa ja hänellä on yleiskuva saamelaisten historiallisista vaiheista.

Sisältö: Käydään läpi arkeologiset ja historialliset perustiedot ja -käsitykset saamelaisten alkuperästä, elinkeinojen ja yhteiskunnan vaiheista sekä saamelaisten roolista ”oman historiansa tekijöinä”.

Toteutustavat: Luennot.

Kohderyhmä: I. vuosikurssin opiskelijat.

Oppimateriaali: Kirjallisuus/ artikkelikansio.

Suoritustavat: Luentotentti tai luentopäiväkirja/ kirjallisuustentti.

Arviointi: 0-5.

Vastuuhenkilö: Professori.

Opetuskieli: Suomi

683373P Perinteiset elinkeinot ja aineellinen kulttuuri

Laajuus: 3 op

Ajoitus: I. vuoden kevätlukukausi.

Tavoite: Opiskelija osaa kuvata saamelaista kulttuuriympäristöä ja siihen liittyviä perinteisiä elinkeinoja ja niiden kehitystä. Lisäksi hän tuntee saa-

melaisten aineellista kulttuuriperintöä.

Sisältö: Tutustutaan saamelaisen kulttuuriympäristön käsitteeseen ja perehdytään saamelaisten perinteisiin elinkeinoihin sekä aineelliseen kulttuuriperintöön.

Toteutustavat: Luennot ja omatoiminen perehtyminen kirjallisuuteen.

Kohderyhmä: I. vuosikurssin opiskelijat.

Oppimateriaali: Kirjallisuus/ artikkelikansio.

Suoritustavat: Luentotentti tai luentopäiväkirja; kirjallisuustentti/essee.

Arviointi: 0-5.

Vastuuhenkilö: Yliopistolehtori.

Opetuskieli: Suomi

683374P Saamelainen nyky-yhteiskunta ja oikeudet

Laajuus: 4 op

Ajoitus: I. vuoden syyslukukausi.

Tavoite: Opiskelija tuntee saamelaista nyky-yhteiskuntaa ja osaa kuvata saamelaisten yhteiskunnallista asemaa eri kansallisvaltioissa.

Sisältö: Esitellään saamelaisten yhteiskunnallista toimintaa ja yhteiskunnallisia laitoksia. Johdatetaan saamelaisten oikeudelliseen asemaan Pohjoismaissa ja Venäjällä.

Toteutustavat: Luennot ja omatoiminen perehtyminen kirjallisuuteen.

Kohderyhmä: I. vuosikurssin opiskelijat.

Oppimateriaali: Kirjallisuus/artikkelikansio.

Suoritustavat: Luentotentti tai luentopäiväkirja; kirjallisuustentti/essee.

Arviointi: 0-5.

Vastuuhenkilö: Yliopistolehtori.

683394P Saamelaisten maailmankuvat ja taiteet

Laajuus: 5 op

Ajoitus: I. vuoden kevätlukukausi.

Tavoite: Opiskelija tuntee saamelaisten henkisen kulttuurin keskeisiä perinteitä sekä nykypäivän maailmankuvaa ja taiteita.

Sisältö: Esitellään saamelaisten maailmankuvan juuria ”samanismista” kerronta- ja joikuperinteeseen. Annetaan yleiskuva saamelaisten nykyisen kirjallisuuden, kuvataiteen, elokuvan ja teatterin moninaisuudesta.

Toteutustavat: Luennot ja omatoiminen perehtyminen kirjallisuuteen ja taiteeseen.

Kohderyhmä: I. vuosikurssin opiskelijat.

Oppimateriaali: Kirjallisuus/artikkelikansio ja taide.

Suoritustavat: Luentotentti tai luentopäiväkirja; kirjallisuustentti/essee.

Saamelainen kulttuuri

Arviointi: 0-5.

Vastuuhenkilö: Professori.

683395P Alkuperäiskansat ja dekolonisatio

Laajuus: 3 op

Ajoitus: 1. vuoden kevätlukukausi.

Tavoite: Opiskelija osaa kuvata ja selittää alkuperäiskansojen yhteisöjen rakentumisprosesseja ja tuntee alkuperäiskansojen kulttuureita sekä dekolonisaatiokehitystä.

Sisältö: Johdatetaan alkuperäiskansan käsitteeseen ja sen merkitykseen kansainvälisissä yhteyksissä ja tutustutaan joidenkin alkuperäiskansojen nykypäivään ja historiaan.

Toteutustavat: Luennot ja omatoiminen perehtyminen kirjallisuuteen.

Kohderyhmä: 1. vuosikurssin opiskelijat.

Oppimateriaali: Kirjallisuus/ Artikkelikansio.

Suoritustavat: Luentotentti tai luentopäiväkirja; kirjallisuustentti/essee.

Arviointi: 0-5.

Vastuuhenkilö: Yliopistolehtori.

Opetuskieli: Suomi/englanti.

683377P Johdatus saamen tutkimukseen

Laajuus: 3 op

Ajoitus: 1. vuoden kevätlukukausi.

Tavoite: Opiskelija osaa kuvata ja määritellä saamentutkimukseen keskeisiä tutkimusaloja ja tuntee saamentutkimuksen historiaa. Sisältö: Johdatetaan saamentutkimuksen historiaan, organisaatioihin ja nykyteemoihin.

Toteutustavat: Luennot ja harjoitukset; omatoiminen perehtyminen kirjallisuuteen.

Kohderyhmä: 1. vuosikurssin opiskelijat.

Oppimateriaali: Kirjallisuus/ Artikkelikansio.

Suoritustavat: Luentotentti tai luentopäiväkirja; kirjallisuustentti/essee.

Arviointi: 0-5.

Vastuuhenkilö: Professori.

Saamelaisen kulttuurin aineopinnot 45 op

683301Y HOPS - henkilökohtainen opinto-suunnitelma 2 (saamelainen kulttuuri)

Laajuus: 0 op

683396A Saamelaisten menneisyyden erityiskysymyksiä

Laajuus: 5 op

Ajoitus: 2. vuoden syyslukukausi.

Tavoite: Opiskelija tuntee saamelaisten menneisyyden kysymyksiä historian ja arkeologian näkökulmista ja osaa arvioida kriittisesti eri lähteiden antamaa kuvaa saamelaisten menneisyydestä.

Sisältö: Perehdytään saamelaisia koskevan historiantutkimuksen erityiskysymyksiin ja –teemoihin, kuten saamelaisten poliittiseen historiaan sekä Suomen saamelaisten lähihistoriaan.

Toteutustavat: Luennot.

Kohderyhmä: 2./3. vuosikurssin opiskelijat.

Oppimateriaali: Kirjallisuus/ Artikkelikansio.

Suoritustavat: Luentotentti tai luentopäiväkirja; kirjallisuustentti/essee.

Arviointi: 0-5.

Vastuuhenkilö: Professori.

Opetuskieli: Suomi/saame/englanti.

683397A Saamelainen kulttuuriympäristö ja maankäyttö

Laajuus: 5 op

Ajoitus: 2./ 3. opiskeluvuosi.

Tavoite: Opiskelija osaa kuvata ja analysoida saamelaisen kulttuuriympäristön eri ulottuvuuksia.

Sisältö: Perehdytään saamelaisalueiden elinkeinoihin ja niiden välisiin suhteisiin sekä ympäristönkäyttöön liittyviin käsityksiin ja oikeuksiin.

Toteutustavat: Luennot ja omatoiminen perehtyminen kirjallisuuteen.

Kohderyhmä: 2./ 3. vuosikurssin opiskelijat.

Oppimateriaali: Kirjallisuus/ artikkelikansio ja muu oheismateriaali.

Suoritustavat: Luentotentti tai luentopäiväkirja; kirjallisuustentti/essee.

Arviointi: 0-5.

Vastuuhenkilö: Yliopistolehtori.

Opetuskieli: Suomi/saame/englanti.

683480A Saamelaisen yhteiskunnan rakentuminen

Laajuus: 5 op

Ajoitus: 2./ 3. opiskeluvuosi.

Tavoite: Opiskelija tuntee saamelaisen yhteiskunnan kehitystä ja toimintaa ja hän osaa kuvata, vertailla ja arvioida kriittisesti saamelaisten asemaa sekä yksilöinä että yhteisöinä pohjoismaisissa kansallisvaltioissa ja Venäjällä.

Sisältö: Perehdytään saamelaisen yhteiskunnan institutionalisoitumiseen, poliittisen vaikuttamisen uusiin mahdollisuuksiin, koulu- ja hyvinvointikysymyksiin sekä saamelaisten liikkuvuuteen ja työelämään.

Lisäksi perehdytään syvemmin saamelaisten yhteisöjen ja yksilöiden sekä saamelaisten yhteis-

Saamelainen kulttuuri

kunnallisten laitosten toimintaan ja tulevaisuuden haasteisiin.

Toteutustavat: Luennot (ja mahdolliset vierailut/ ekskursiot).

Kohderyhmä: 2. / 3. vuosikurssin opiskelijat.

Oppimateriaali: Kirjallisuus/artikkelikansio ja muu oheismateriaali.

Suoritustavat: Luentotentti tai luentopäiväkirja; kirjallisuustentti/essee.

Arviointi: 0-5.

Vastuuhenkilö: Yliopistolehtori.

Opetuskieli: Suomi/saame/englanti.

683481A Saamelainen kulttuuriperintö ja sen välittyminen

Laajuus: 6 op

Ajoitus: 2./ 3. opiskeluvuosi.

Tavoite: Opiskelija tuntee saamelaisten henkistä ja aineellista kulttuuriperintöä. Opiskelija osaa analysoida kulttuuriperinnön muutos- ja välitymisprosesseja sekä ymmärtää ja osaa tulkita kulttuuriperinnön eri merkityksiä nykypäivänä.

Sisältö: Paneudutaan saamelaisten uskonnolliseen historiaan, eri perinteenlajien muutokseen, perinteistiedon ja – taidon välittymiseen sekä kulttuuriperinnön käyttöön ja merkitykseen nykypäivänä ja tulevaisuudessa.

Toteutustavat: Luennot ja harjoitukset.

Kohderyhmä: 2. / 3. vuosikurssin opiskelijat.

Oppimateriaali: Kirjallisuus/artikkelikansio ja muu oheismateriaali.

Suoritustavat: Luentotentti tai luentopäiväkirja; kirjallisuustentti/essee.

Arviointi: 0-5.

Vastuuhenkilö: Professori.

Opetuskieli: Suomi, saame, englanti.

683482A Saamentutkimuksen suuntauksia

Laajuus: 6 op

Ajoitus: 2./3. opiskeluvuosi.

Tavoite: Opiskelija tuntee monitieteistä saamentutkimusta ja osaa arvioida sen lähtökohtia, kysymyksenasetteluja ja menetelmiä sekä tiedontuotamisen tapoja. Opiskelija osaa myös sijoittaa sen taustaansa ja sen perusteella analysoida, tulkita ja arvioida muuttuvia saamelaiskuvia ja niihin liittyviä käytäntöjä.

Sisältö: Perehdytään monitieteiseen saamentutkimukseen sekä muihin historiallisesti ja yhteiskunnallisesti muuttuviin saamelaiskuviin (representaatioihin) esimerkiksi politiikissa, taiteessa ja mediassa.

Toteutustavat: Luennot ja harjoitukset.

Kohderyhmä: 2./3. vuosikurssin opiskelijat.

Oppimateriaali: Kirjallisuus/ artikkelikansio ja muu oheismateriaali.

Suoritustavat: Luentotentti tai luentopäiväkirja; kirjallisuustentti/essee.

Arviointi: 0-5.

Vastuuhenkilö: Professori.

Opetuskieli: Suomi/saame/englanti.

683501A Etniset suhteet ja alkuperäiskansojen yhteistyö

Laajuus: 4 op

Ajoitus: 2./3. opiskeluvuosi.

Tavoite: Opiskelija osaa kuvata, selittää ja analysoida etnisten suhteiden dynamiikkaa kansallisissa ja kansainvälisissä toimintaympäristöissä. Opiskelija tuntee alkuperäiskansojen uusia kansainvälisiä vaikuttamisen väyliä sekä osaa vertailla ja soveltaa tietoa omassa toimintaympäristössään.

Sisältö: Perehdytään saamelaisalueiden etnisiin suhteisiin sekä syvennetään tietoa maailman ja erityisesti arktisen alueen alkuperäiskansojen kansainvälisestä roolista ja yhteistoiminnasta.

Toteutustavat: Luennot ja harjoitukset.

Kohderyhmä: 2. / 3. vuosikurssin opiskelijat.

Oppimateriaali: Kirjallisuus/ artikkelikansio ja muu oheismateriaali.

Suoritustavat: Luentotentti tai luentopäiväkirja; kirjallisuustentti/essee.

Arviointi: 0-5.

Vastuuhenkilö: Yliopistolehtori.

Opetuskieli: Suomi/saame/englanti.

683483A Tutkimusmenetelmä ja -etiikka

Laajuus: 4 op

Ajoitus: 2./3. opiskeluvuosi.

Tavoite: Opiskelija osaa soveltaa saamentutkimuksen edellyttämiä tutkimusmenetelmiä. Opiskelija ymmärtää ja osaa soveltaa eettisiä periaatteita käytännön tutkimustyössä.

Sisältö: Esitellään monitieteiseen saamentutkimukseen sopivia tutkimusmenetelmiä aineiston hankinnasta tulkintaan ja tutkimusraportin kirjoittamiseen. Yleisten tutkimuseettisten lähtökohtien lisäksi tutustutaan erityisesti alkuperäiskansojen tutkimukselle ominaisiin eettisiin kysymyksiin.

Toteutustavat: Luennot ja harjoitukset.

Kohderyhmä: 2. / 3. vuosikurssin opiskelijat.

Oppimateriaali: Kirjallisuus/ artikkelikansio ja muu oheismateriaali.

Suoritustavat: Luentotentti tai luentopäiväkirja; kirjallisuustentti/essee.

Arviointi: 0-5.

Saamelainen kulttuuri

Vastuuhenkilö: Professori ja Yliopistolehtori.
Opetuskieli: Suomi/saame/englanti.

683392A Valinnaiset opinnot tai harjoittelu

Laajuus: 3 – 10 op

Ajoitus: 2./3. opiskeluvuosi.

Tavoite: Opiskelijalla osaa hakea tietoa ja hänellä on valmiuksia paneutua johonkin erityisteemaan tai -alaan erikseen valittavan kirjallisuuden tai muun materiaalin avulla tai käytännön harjoittelun avulla.

Sisältö: Sovitaan erikseen.

Toteutustavat: Sovitaan erikseen.

Kohderyhmä: 2. / 3. vuosikurssin opiskelijat.

Oppimateriaali: Sovitaan erikseen.

Suoritustavat: Sovitaan erikseen.

Arviointi: 0-5.

Vastuuhenkilö: Professori ja/tai Yliopistolehtori..

Opetuskieli: Suomi/saame/englanti.

683384A Kandidaatintutkielma

Laajuus: 10 op

Ajoitus: 2./3. opiskeluvuosi.

Tavoite: Opiskelijalla on valmiuksia tieteellisen tekstin kirjoittamiseen, esittämiseen ja suulliseen argumentointiin. Lisäksi hän osaa käyttää lähdemateriaalia ja soveltaa erilaisia metodeja käytännön tutkimustyössä sekä analysoida tutkimusaineistoaan.

Sisältö: Perehdytetään opiskelijat ohjatusti tutkimuskäsitteiden käytäntöön ja tieteellisen tekstin tuottamiseen.

Toteutustavat: Kandiseminaari sekä luennot ja harjoitukset.

Kohderyhmä: 2. / 3. vuosikurssin opiskelijat.

Oppimateriaali: Kirjallisuus/ artikkelikansio ja muu oheismateriaali.

Suoritustavat: Osallistutaan kandiseminaariin ja työskennellään omatoimisesti tutkielman valmistamiseksi. Luennoista ja harjoituksista luentotentti tai luentopäiväkirja; kirjallisuustentti/essee.

Arviointi: 0-5.

Vastuuhenkilö: Professori ja Yliopistolehtori.

Opetuskieli: Suomi/saame/englanti.

683390A Kypsyysnäyte (kandidaatintutkin- to/saamelainen kulttuuri)

laajuus: 0 op

ajoius: 3. vuosi

osaamistavoite: Opiskelija osaa kirjoittaa annetun tehtävänasettelun pohjalta kieleltään ja sisällöltään viimeistellyn esseen, jossa hän pystyy esittelemään arvioivasti tutkielmansa teoreettista ja metodista

taustaa sekä keskeisiä tuloksia.

toteutustavat: Kypsyysnäyte kirjoitetaan tiedekunnan tenttitilaisuudessa.

kohderyhmä:

yhteydet muihin opintojaksoihin: Edeltävät opinnot: hyväksytyt kandidaatintutkielma

suoritustavat: Tenttitilaisuudessa kirjoitettu essee arviointi: hyväksytyt/hylätty

vastuuhenkilö: professori/yliopistonlehtori

opetuskieli: Suomi, ruotsi tai saame (koulusivistyskieli)

Saamelaisen kulttuurin syventävät opinnot 80op

683302Y HOPS - henkilökohtainen opinto- suunnitelma 3 (saamelainen kulttuuri)

Laajuus: 0 op

683385S Syventyminen alan erityisteemoihin

Laajuus: 10 op

Ajoitus: Maisteriopintojen I. opiskeluvuosi.

Tavoite: Opiskelija osaa itsenäisesti perehtyä kirjallisuuden avulla oman pro gradun aihepiiriin, tutkimuskohteeseen ja teemoihin. Lisäksi hän osaa arvioida tutkimuskirjallisuuden relevanssia suhteessa omaan tutkimusaiheeseensa.

Sisältö: Kurssin aikana tutustutaan oman pro gradun aihepiiriin, teemaan ja tutkimushistoriaan valinnaisen kirjallisuuden avulla.

Toteutustavat: Omatoiminen työskentely ja perehtyminen kirjallisuuteen.

Kohderyhmä: Maisteriopintojen I. vuoden opiskelijat.

Oppimateriaali: Kirjallisuus/muu oheismateriaali.

Suoritustavat: Kirjallisuustentti. Tentin jälkeen valmistellaan essee, jossa oma tutkimusongelma sidotaan teoreettiseen taustaan ja laajempaan tutkimuskenttään.

Arviointi: 0-5.

Vastuuhenkilö: Professori ja/tai Yliopistolehtori.

Opetuskieli: Suomi/saame/englanti.

683386S Perehtyminen teoriaan ja meto- deihin

Laajuus: 12 op

Ajoitus: Maisteriopintojen I./2. vuosi.

Tavoite: Opiskelija osaa selittää ja soveltaa teorioita ja teoreettisia lähtökohtia sekä erilaisia tutkimusmenetelmiä, jotka liittyvät saamentutkimukseen ja omaan pro gradu-työhön.

Sisältö: Perehdytetään opiskelija syvällisesti erilai-

Saamelainen kulttuuri

siin saamelaista kulttuuria koskeviin teorioihin ja tutkimusmenetelmiin.

Toteutustavat: Luennot, harjoitustyöt yms.

Kohderyhmä: Maisteriopintojen 1./2. vuoden opiskelijat.

Oppimateriaali: Kirjallisuus

Suoritustavat: Kirjallisuustentti/esse; harjoitustyö; erikseen sovittu tapa

Arviointi: 0-5.

Vastuuhenkilö: Professori ja/tai Yliopistolehtori.

Opetuskieli: Suomi/saame/englanti.

683387S Seminaari

Laajuus: 8 op

Ajoitus: Maisteriopintojen 1./2. vuosi.

Tavoite: Opiskelija osaa suunnitella ja toteuttaa käytännön tutkimustyötä ja hänellä on valmiuksia suulliseen ja kirjalliseen tieteelliseen argumentointiin.

Sisältö: Opiskelija osallistuu vähintään kaksi kuukautta kestäväan laudatur-seminariin (läsnä vähintään 4/5 istunnoista).

Toteutustavat: Seminaarityöskentely.

Kohderyhmä: Maisteriopintojen 1./2. vuoden opiskelijat.

Suoritustavat: Seminaarissa harjoitellaan käytännön tutkimustyötä valmistamalla tutkimussuunnitelma, laudaturesitelmä sekä viimeistelyä vailla oleva pro gradun käsikirjoitus. Seminaarin aikana opiskelija oppoo yhden työn sekä laatii esseen tai referaatin oman pro gradun aihepiiristä.

Arviointi: 0-5.

Vastuuhenkilö: Professori ja/tai Yliopistolehtori.

Opetuskieli: Suomi/saame/englanti.

683388S Pro gradu-tutkielma

Laajuus: 40 op

Ajoitus: Maisteriopintojen 1./2. vuosi.

Tavoite: Opiskelija osaa soveltaa erilaisia teorioita ja tutkimusmenetelmiä käytännön tutkimustyössä. Tutkielman tekemisen myötä opiskelija on omaksumut tieteellisen ajattelutavan ja hänellä valmiuksia kriittiseen tiedonhankintaan ja tieteelliseen viestintään

Sisältö: Ensisijaisesti omaan tutkimukseen perustuva omatoiminen oppinäyte, jossa saamelaiseen kulttuuriin liittyvää aineistoa käsitellään teoreettisen tutkimusmallin avulla.

Toteutustavat: Itsenäinen työskentely (gradun ohjaajan tukemana).

Kohderyhmä: Maisteriopintojen 1./2. vuoden opiskelijat.

Suoritustavat: Tutkielman kirjoittaminen ja toimit-

taminen sidottuina kappaleina (2) tiedekuntaan, pro gradun tarkastusseminari.

Arviointi: 0 - 5

Vastuuhenkilö: Professori ja/tai Yliopistolehtori.

Opetuskieli: Suomi/saame/englanti.

682289S Valinnaiset kurssit ja/tai harjoitte-

lu

Laajuus: 2 – 10 op

Ajoitus: Maisteriopintojen 1./2. vuosi.

Tavoite: Opiskelija osaa itsenäisesti hankkia johonkin saamelaiskulttuuriin liittyvän erityisalan tietoja ja taitoja sekä analysoida, tulkita ja kommentoida niitä.

Sisältö: Alaan soveltuva harjoittelu ja/tai kursseja liittyen omaan kiinnostuksen alaan saamelaiskulttuurissa.

Toteutustavat: Luennot ja harjoitukset, itsenäinen työskentely ja kirjallisuuteen perehtyminen.

Kohderyhmä: Maisteriopintojen 1./2. vuoden opiskelijat.

Suoritustavat: Sovitaan erikseen.

Arviointi: Hyväksytyt/hylätyt; 0-5.

Vastuuhenkilö: Yliopistolehtori.

Opetuskieli: Suomi/saame/englanti.

683391S Kypsyysnäyte (maisterintutkinto/ saamelainen kulttuuri)

laajuus: 0 op

ajointi: 5. vuosi

osaamistavoite: Opiskelija pystyy esittelemään tutkielmansa keskeisiä metodisia lähtökohtia, tuloksia ja johtopäätöksiä asiantuntevasti, tiiviisti ja valikoivasti.

toteutustavat: Äidinkielellä kirjoitettu pro gradu -tutkielman tiivistelmä. Tiivistelmä kirjoitetaan lo-

makepohjaan, joka on tiedekunnan verkkosivulla.

Yhteydet muihin opintojaksoihin: Edeltävät opinnot tarkastettavaksi jätetty pro gradu -tutkielma

suoritustavat: Tutkielmaan kirjoitettu tiivistelmä

arviointi: hyväksytyt/hylätyt

vastuuhenkilö: Professori

opetuskieli: Suomi, ruotsi, saame (koulusivistys-

kieli)